

Jaarverslag 2022

Publieksversie |

Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC)
Noord-Nederland

Inhoudsopgave

Voorwoord	03
2. Het RIEC Noord-Nederland	04
3. Integrale aanpak (thema's)	06
3.1 Inleiding	06
3.2 Nodale knooppunten; focus (zee)havens	07
3.3 Vrijplaatsen; focus buitengebied	09
3.4 Drugscriminaliteit; focus jonge aanwas	11
3.5 Fraude en misbruik in de vastgoedsector, witwassen en vormen van financieel-economische criminaliteit	13
3.6 Mensenhandel en mensensmokkel	15
3.7 Cybercriminaliteit	17
3.8 Outlaw Motorcycle Gangs	19
3.9 Milieucriminaliteit	20
3.10 PGB-/Zorgfraude	21
4. Bestuurlijke aanpak	23
5. Bedrijfsvoering	25
5.1 Informatiebeveiliging en privacy	26
5.2 Communicatie en evenementen	26
Bijlagen	27
I Cijfermatige verantwoording	28
II Financiële verantwoording	32

Jaarverslag 2022 RIEC Noord-Nederland

E: info@riecnoord.nl
T: 088 1672790
P: Postbus 21000, 8900 JA Leeuwarden
W: www.riecnoord.nl

Voorwoord

Terugblik 2022

Voor u ligt het jaarverslag 2022 van het RIEC Noord-Nederland. Hierin wordt teruggeblikt op wat er het afgelopen jaar gedaan is als het gaat om de aanpak van ondermijning in onze regio. Zoals u zult lezen is er, met dank aan alle gemotiveerde en enthousiaste medewerkers die betrokken zijn bij de regionale integrale aanpak, enorm veel werk verzet.

Het resultaat van dat werk laat zich zien in zaken als:

- de nauwere samenwerking tussen gemeenten en provincie gericht op het aanpakken van ondermijning door het vaststellen van een gezamenlijke norm of aanpak;
- verbeterd zicht op problematiek in onze regio, bijvoorbeeld als het gaat om de productie van synthetische drugs in het buitengebied;
- de samenwerking met het Platform Veilig Ondernemen (PVO) bij het creëren van bewustwording onder ondernemers en havenmedewerkers in de Noordelijke Zeehavens;
- aanwezigheid van het RIEC op de ledenbijeenkomsten van LTO en Agrarisch Natuur Drenthe met als doel agrariërs weerbaarder te maken;
- de oplevering van 133 interventie adviezen en een totaalbedrag van € 1.647.000 aan afgepakte gelden.

Uiteraard vonden ook de reguliere taken, zoals het draaien van integrale casuïstiek en het bieden van advies en ondersteuning aan de convenantpartners, doorgang.

Dit alles in een jaar met grote maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de oorlog in Oekraïne, de opvang van vluchtelingen, de energiecrisis en de stikstofcrisis. Deze zaken vroegen van al onze partners extra aandacht en inspanning, naast hun reguliere werkzaamheden en de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Voor zowel het samenwerkingsverband als het RIEC-bureau was 2022 een overgangsjaar waarin, met het vooruitzicht van extra structurele middelen, plannen zijn gemaakt om de tijdelijke intensiveringsprojecten om te zetten naar structurele versterking van de aanpak van ondermijning in de regio Noord-Nederland. Het was een jaar van verder ontwikkelen en leren, volgens een nieuwe inrichting, met veel nieuwe mensen, met veel positieve energie en grote betrokkenheid!

Deze energie en betrokkenheid is van groot belang om gezamenlijk de strijd tegen ondermijnende criminaliteit aan te blijven gaan. Ik wens dit dan ook toe aan een ieder die een rol speelt in de aanpak van ondermijning!

Hoogachtend,
Namens de stuurgroep RIEC Noord-Nederland,

mr. S. van Haersma Buma, voorzitter stuurgroep
RIEC Noord-Nederland

***‘Het was een jaar van
verder ontwikkelen en leren,
volgens een nieuwe inrichting,
met veel nieuwe mensen, met
veel positieve energie en grote
betrokkenheid!’***

2. Het RIEC Noord-Nederland

Doorontwikkeling samenwerkingsverband en herinrichting RIEC-bureau

Het afgelopen jaar is er een vervolg gegeven aan de herijking en doorontwikkeling van het samenwerkingsverband die eind 2020 gestart zijn. Medio 2021 heeft de Stuurgroep zich uitgesproken over de richting die zij de komende jaren voor ogen heeft voor het RIEC Noord-Nederland. Uitgangspunt is dat elke partner zijn eigen mogelijkheden heeft en kan benutten, dat in de samenwerking wordt gezocht naar een gedegen analyse van wat er gebeurt in Noord-Nederland en wie welke rol kan vervullen in het opwerpen van barrières, het wegnemen van gelegenheden en het aanpakken van lokale problematiek. Daarnaast is het van belang om samen bestuur, bedrijven en burgers bewust te maken van hun kwetsbaarheden als het gaat om ondermijning en indien nodig mogelijkheden tot ondermijning weg te nemen. Ten derde moeten partners vanuit het samenwerkingsverband ondersteund worden door het beschikbaar stellen van kennis en capaciteit.

Ter uitvoering van de visie heeft de Stuurgroep in december 2021 een inrichtingsplan op hoofdlijnen vastgesteld. Bij het ontwerp is uitgegaan van behoud van het goede en verbeteren naar vermogen binnen de kaders van het convenant, de beschikbare mensen en middelen en ervaringen met (en evaluaties van) processen en resultaten. Dit heeft onder meer geleid tot een vereenvoudigde besluitvormingsstructuur en een wijziging van het werkproces van signaal tot interventie. De noodzakelijke verdere uitwerking van het plan is begin 2022 door de partners opgepakt en afgelopen jaar is de overgang gemaakt naar de nieuwe inrichting. Dat is gebeurd in twee proeftuinen: Districtelijke integrale ondermijningsoverleggen (DIO's) en het Analyseteam. Voor het Analyseteam heeft dit er toe geleid dat de werkwijze zoals in eerste instantie voorzien, in overleg met de partners is bijgesteld. Er wordt geen vast gremium ingericht, maar afhankelijk van het onderzoek wordt per partnerorganisatie bepaald welke inhoudelijk gespecialiseerde medewerker aansluit. Om de doorontwikkeling te ondersteunen is in het najaar voor de deelnemers van de DIO's een kick-off bijeenkomst georganiseerd met een masterclass over gegevensdeling. Daarnaast is in regietheatersessies aan partners de ruimte geboden om elkaars belangen en perspectieven beter te leren (her)kennen.

RIEC-bureau

De herijking heeft eveneens geleid tot herinrichting van het RIEC-bureau. Ook hier zijn extra structurele middelen voor beschikbaar gekomen. Deze zijn benut om extra structurele formatieplaatsen (3 bestuurlijk experts, 4 analisten en een medewerker beleid en bedrijfsvoering) binnen het RIEC-bureau te creëren. Medewerkers met tijdelijke contracten zijn, waar dat passend was, op deze structurele plaatsen aangenomen. Hierdoor is de kennis die in de afgelopen jaren is opgebouwd, in huis gehouden.

Formatie RIEC-bureau

Begin 2022	Eind 2022
6 projectleiders / bestuurlijke experts / accountmanagers	8 projectleiders / bestuurlijke experts / accountmanagers
8 analisten	6 senior analisten en 6 analisten
Staf: Hoofd RIEC, manager ondermijning, juridisch beleidsmedewerker, communicatieadviseur, officemanager, projectsecretaris	Staf: Hoofd RIEC, manager ondermijning, juridisch beleidsmedewerker, communicatiemedewerker, officemanager, projectsecretaris en een adviseur beleid & bedrijfsvoering

Versterkingsplan 2022 e.v.

Het ontwikkeltraject viel samen met de verwachting van extra structurele middelen voor de regionale versterking van de aanpak van ondermijning, waardoor de hernieuwde visie medebepalend was voor de richting van het plan. In 2022 is gewerkt aan het versterkingsplan dat vormgegeven is langs twee sporen: het versterken van de uitvoeringscapaciteit van partners en het voortzetten van de integrale aanpak op inhoudelijke thema's. Bij de uitwerking zijn de verschillende convenantpartners betrokken. Het versterkingsplan is op 21 september 2022 vastgesteld door de Stuurgroep en vervolgens ingediend bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid. In 2022 zijn de onderstaande activiteiten gerealiseerd.

Versterking uitvoeringscapaciteit partners

Vooruitlopend op definitieve toekenning van het versterkingsplan, is het OM in het tweede kwartaal van 2022 gestart met de werving van twee beleidsmedewerkers RIEC. De beleidsmedewerkers zijn in december 2022 gestart. De politie heeft de middelen met terugwerkende kracht benut voor de inzet van een analist en projectsecretaris ten behoeve van de RIEC-samenwerking. Ten slotte is door het RIEC-bureau een kwartiermaker geworven die het regionale ondersteuningsteam (BOT) op zal zetten. Vanuit het BOT zal met name aan gemeenten en provincies ondersteuning, begeleiding en advies worden geboden bij de aanpak van ondermijning. De kwartiermaker start begin 2023.

Voortzetten integrale aanpak op inhoudelijke thema's

In 2022 is de integrale aanpak op inhoudelijke thema's nog bekostigd uit de intensiveringsmiddelen. Eind 2022 zijn medewerkers geworven voor de verschillende functies die in het versterkingsplan beschreven worden: kwartiermaker grensoverschrijdende samenwerking en programmaregisseurs Havens, Buitengebied en Jonge aanwas. De programmaregisseurs en de kwartiermaker starten in het 1e kwartaal van 2023.

3. Integrale aanpak (thema's)

3.1 Inleiding

De integrale aanpak wordt thematisch aangevlogen, waarbij ook in 2022 intensiever is ingezet op de aangewezen bestuurlijke focusthema's (Zee)havens, Buitengebied en Jonge aanwas. Daarnaast is inzet gepleegd op de convenantthema's en door de Stuurgroep RIEC Noord-Nederland vastgestelde handhavingsknelpunten. Voor alle thema's geldt dat de aanpak plaatsvindt overeenkomstig met de drie uitgangspunten die door de Stuurgroep zijn vastgesteld: analyse & onderzoek, bewustwording & weerbaarheid en advies & ondersteuning.

Ten behoeve van de integrale- en bestuurlijke aanpak heeft het RIEC Noord-Nederland van het Ministerie van Justitie en Veiligheid in 2022 zowel structurele als incidentele middelen ontvangen. De incidentele middelen zijn toegekend voor de periode 2019 - 2022 met het doel de aanpak te intensiveren. Zij zijn benut voor de aanpak van de door de Stuurgroep RIEC vastgestelde bestuurlijke focusthema's. In de paragrafen 3.2 t/m 3.3 wordt beschreven welke activiteiten in dit kader zijn verricht en met welk resultaat. In deze paragrafen zijn de projecten die door partners zijn opgezet met behulp van het surplus aan incidentele middelen¹ niet meegenomen. Hier wordt apart verantwoording over afgelegd.

In de daaropvolgende paragrafen wordt beschreven welke inzet gepleegd is op de convenantthema's en regionale handhavingsknelpunten en wat hiervan de resultaten zijn. Deze activiteiten zijn gefinancierd vanuit de structurele middelen voor het RIEC-bureau en de eigen financiële bijdrage van de convenantpartners aan het samenwerkingsverband. De cijfermatige- en financiële verantwoording is opgenomen in de bijlage.

¹ Zie jaarverslag RIEC Noord-Nederland 2021 voor de aanleiding om tot deze projecten te komen en het jaarplan RIEC Noord-Nederland 2023 voor een overzicht van de projecten.

3.2 Nodale knooppunten; focus (zee)havens

Noord-Nederland grenst voor ongeveer 75% aan Duitsland en (internationale) wateren. De havens in Noord-Nederland worden gekenmerkt door een open karakter. De ligging, de anonimiteit en het door verschillende omstandigheden beperkte toezicht door overheidspartners bieden criminelen unieke gelegenheden. In combinatie met het uitgestrekte achterliggende buitengebied dat de regio zo typeert, biedt de regio een vrijplaats voor ondermijnende activiteiten. Dit vormt niet alleen een gevaar voor Noord-Nederland, maar het gebied kan daardoor ook dienen als een buffer voor de rest van het land en Europa. Binnen het focusthema havens is het doel: het voorkomen, verstoren en stoppen van criminele processen door middel van een integrale aanpak die gericht is op drie pijlers: informatiepositie, weerbaarheid en slagkracht. In onderstaande tabel is terug te zien wat er in 2022 gedaan is om bij te dragen aan dit doel. De activiteiten zijn uitgevoerd overeenkomstig het jaarplan 2022. Daar waar aanvullende activiteiten zijn uitgevoerd of anderszins is afgeweken, wordt dit aangegeven.

Pijler

Onderzoek en Analyse

Weerbaarheid en bewustwording

Advies en ondersteuning/ Samenwerking

Wat is ons doel?

Verkrijgen van een zo optimaal mogelijke informatiepositie over wat zich afspeelt in en rondom de (zee)havens door middel van verschillende (fenomeen)onderzoeken en het inzichtelijk maken van kwetsbaarheden.

Opzetten van bewustwordingsbijeenkomsten met als doel het verhogen van de weerbaarheid en meldingsbereidheid in havens.

Ondersteunen en faciliteren bij de uitvoering van de aanpak in Harlingen havens en Groninger Seaport.

Ondersteunen bij de integrale controles en deelnemen aan overlegstructuren

Wat hebben wij gedaan?

Zoals beoogd is er een fenomeenonderzoek uitgevoerd naar de Friese IJsselmeerhavens.

Ook is er een eerste verkenning en een oriënterend onderzoek naar de luchthavens uitgevoerd.

De rol van de havens is meegenomen in het fenomeenonderzoek gericht op synthetische drugs in de havens en het buitengebied.

Er zijn weerbaarheids-/gebiedsscans uitgevoerd en een integriteitsscan waarmee de kwetsbaarheden in een haven in beeld zijn gebracht.

Integraal Ondermijningsbeeld (IOB) Texel en Waddengebied is opgeleverd.

Er hebben verschillende bewustwordings sessies plaatsgevonden in de Noordelijke zeehavens, o.a. voor veiligheidspersoneel en private partijen.

Er is communicatiemateriaal, (flyers en boekjes) ontwikkeld en verspreid ten behoeve van bewustwording over ondermijning in de havens.

Tijdens de ondermijningsdag RIEC Noord-Nederland is er een workshop over de havens (en het buitengebied) gegeven.

Er is i.s.m. PVO een Ondermijningsdag georganiseerd in de Eemshaven.

Door de regionale projectleiders is ondersteuning geboden bij de uitvoering van de plannen van aanpak.

Het rapport inzake het treffen van fysieke maatregelen is opgeleverd aan de lokale driehoek in Harlingen incl. een borgingsdocument voor de gemeente.

Er is doorlopend aangehaakt bij verschillende overlegstructuren in de Friese en Groningse havens. Verder is ondersteuning geboden bij integrale controles.

Er is aangesloten bij de flexibele schil van het NSOC, om ook geleerde lessen uit het land mee te kunnen nemen in de regionale aanpak.

Wat heeft dit ons opgeleverd?

De informatiepositie t.a.v. de havens is verbeterd. Uit het onderzoek naar de Friese IJsselmeer havens is gebleken dat er weinig zicht is op deze havens en dat het wenselijk is vervolgonderzoek te doen.

N.a.v. het oriënterend onderzoek naar de luchthavens is geconcludeerd dat voor het bepalen van de aanpak kan worden geput uit de bestaande onderzoeken.

De uitkomsten van de scans en het IOB hebben meer zicht gegeven op gelegenheden voor ondermijnende criminaliteit en de weerbaarheid van het openbaar bestuur.

Betrokkenen herkennen ondermijning, weten waar ze terecht kunnen met signalen en genereren relevante informatie. Inwoners en ondernemers worden bondgenoten. Zo wordt er in Harlingen ingezet op burgerparticipatie, om de inwoners bewust te maken van de mogelijke gevolgen van ondermijning en de wezenlijke rol die zij spelen in het tegengaan hiervan. Het havenpersoneel is weerbaarder gemaakt, doordat zij beter en sneller in staat zijn signalen sneller te herkennen en weten waar zij signalen kunnen melden.

In het jaarplan 2022 is opgenomen dat gekeken wordt naar de mogelijkheden om een escaperoom maritiem op te zetten. Vanwege andere prioriteiten is besloten hier eerst van af te zien.

Overheidspartners voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk en committeren zich aan uitvoering.

In tactische overleggen delen partijen kennis en expertise. De overleggen bieden een basis om vermoedens in de aanloop naar een signaal verder uit te werken en worden daarnaast benut om af te stemmen over (integrale) controles en casuïstiek.

Aansluiting bij het NSOC is niet opgenomen in het jaarplan 2022, maar sluit logischerwijze aan bij de behoefte om kennis te nemen van de landelijke ontwikkelingen in de aanpak.

3.3 Vrijplaatsen; focus buitengebied

Noord-Nederland kent een omvangrijk buitengebied. De afgelopen jaren is integraal geïnvesteerd in het veilig houden van het buitengebied met het oog op (opkomende) drugscriminaliteit. De position paper 2022 laat zien dat het buitengebied door verschillende factoren kwetsbaar is voor eventuele ondermijnende activiteiten, zoals weinig toezicht in het buitengebied en toenemend agrarisch en industrieel leegstaand vastgoed. Daarom is de afgelopen jaren ingezet op drie pijlers: het vergroten van de informatiepositie, het ontwikkelen van (publieks)campagnes om de bewustwording te vergroten en het weerbaarder maken van (private) partijen. De inspanningen richten zich op het voorkomen en verstoren van criminele activiteiten in dit gebied door het opwerpen van barrières en het vergroten van de weerbaarheid van betrokken publieke- en private actoren. Betrokken partners worden van advies voorzien en ondersteund bij de aanpak. De activiteiten zijn uitgevoerd overeenkomstig het jaarplan 2022. Daar waar aanvullende activiteiten zijn uitgevoerd of anderszins is afgeweken, wordt dit aangegeven.

Pijler

Onderzoek en Analyse

Weerbaarheid en bewustwording

Wat is ons doel?

Het optimaliseren van de informatiepositie in het buitengebied van Noord-Nederland door o.a. het opleveren van verschillende informatieproducten en het doen van fenomeenonderzoek.

Het stimuleren van awareness en meldgedrag over ondermijnende criminele activiteiten in het buitengebied.

Het meer bewust en weerbaar maken van onze partners en de inwoners in Noord-Nederland

Wat hebben wij gedaan?

Het fenomeenonderzoek naar het productie en afzetproces van synthetische drugs is opgeleverd.

Er zijn verschillende informatieproducten opgeleverd, zoals de brochure aanrijtiden.

Een analyse bedrijventerreinen is uitgevoerd.

Er zijn verschillende weerbaarheidsproducten ingezet:
- Ondermijningscontainer/set, 18 keer.

- Ondermijningsgame, 12 keer (*twee keer ingezet bij de KMar ten behoeve van bewustwording in de havens*).

Campagne 'Niet onder mijn neus' is regionaal meerdere keren gebruikt. Zo heeft de campagne o.a. gedraaid in Ommelanden-Oost van 6 september 2022 tot en met 13 oktober 2022 en in Zuidoost-Drenthe van 10 oktober 2022 tot en met 17 november 2022¹.

Ondersteund bij de fysieke campagne 'de boer op' samen met gemeenten, politie en omgevingsdiensten.

Vier keer een bewustwordingssessie bij agrariërs in het buitengebied gegeven, in samenwerking met LTO Noord en Agrarisch Natuur Drenthe.

Een workshop gegeven bij de bijeenkomst: 'Samen voor een Veilig buitengebied' gericht op agrariërs.

Themadag Investeren in Vastgoed met 40 deelnemers.

De handreiking PPS is opgeleverd en toegepast bij de aanpak binnen twee gebieden. In het verlengde zijn diverse interactieve sessies en bijeenkomsten georganiseerd.

Gemeenten zijn geadviseerd over mogelijkheden m.b.t. de aanpak van ondermijning in relatie tot vakantieparken (*vanuit structurele middelen*).

Wat heeft dit ons opgeleverd?

Door het fenomeenonderzoek is meer zicht verkregen op het buitengebied in Noord-Nederland. Het heeft geleid tot aanbevelingen voor de aanpak in het buitengebied. De inzichten zijn bovendien ondersteunend bij het opstellen van beleid dat op het buitengebied betrekking heeft. Prioriteiten kunnen worden bepaald op basis van geconstateerde kwetsbaarheden.

De informatieproducten zijn op verzoek van partners opgesteld om hen tijdens de uitvoering van hun werkzaamheden meer zicht te geven in mogelijke gelegenheden voor ondermijnende activiteiten in het buitengebied.

Door de inzet van verschillende campagnes, bewustwordingssessies en het aanhaken bij bijeenkomsten, leert de maatschappij signaleren en herkennen van ondermijnende activiteiten. Zo kan bijv. een drugsclub sneller worden herkend en zetten we ons samen in om de maatschappij veiliger te maken.

De fysieke campagne 'de boer op' heeft geleid tot contact met agrariërs over het weerbaar houden van de sector en de uitnodiging om te mogen spreken op de ledenvergaderingen.

Met de bewustwordingssessies en bijeenkomsten op ledenvergaderingen van agrariërs zijn ongeveer 125 agrariërs bereikt. Door op ledenvergaderingen informatie te geven zijn zij onderling 'geactiveerd' om de eigen leef-/werkomgeving weerbaar te houden tegen vormen van drugscriminaliteit. Ook is hierdoor een 'sneeuwbal effect' ontstaan wat terug te zien is in het aantal aanvragen voor bewustwordingssessies.

Het laagdrempelig contact met inwoners/ondernemers in het buitengebied is voor de betrokken partners een echte toegevoegde waarde gebleken.

Aan de Themadag Investeren in Vastgoed hebben 40 mensen deelgenomen. Tijdens de bijeenkomst is de behoefte uitgesproken om hier weer een vervolg op te organiseren. Daarnaast wordt voor de deelnemers een nieuwsbrief opgesteld om hen betrokken te houden.

In het jaarplan 2022 is benoemd dat de escaperoom en de leerlijn jonge aanwas worden aangepast om in te kunnen zetten voor het agrarisch onderwijs. De escaperoom en leerlijn worden al gebruikt op verschillende scholen. Gebleken is dat het overbodig was om apart materiaal te ontwikkelen dat zich specifiek richt op het agrarisch onderwijs.

De regionale makelaarsconferentie heeft uiteindelijk niet plaatsgevonden. Hier bleek op dit moment geen behoefte aan, omdat de beroepsvereniging zich voldoende geïnformeerd voelt. Mocht dit veranderen, dan wordt er contact gezocht.

Overeenkomstig het jaarplan 2022 is daar waar gewenst aan partners ondersteuning geboden bij het opstellen en uitrollen van intentieverklaringen t.b.v. de aanpak van ondermijning. Dit is gefinancierd uit het surplus van de incidentele middelen.

Door de toepassing van de werkwijze van deze handreiking weten de verschillende actoren binnen het buitengebied elkaar makkelijker te vinden. Ze werken efficiënter samen en bereiken meer resultaat, dan een enkele partij alleen zou kunnen bereiken. Dit geldt voor de samenwerking tussen publiek – publiek en publiek – privaat. Bovendien heeft dit tot gevolg dat de resultaten in de eerste twee gebieden een waardevolle blauwdruk vormen voor andere gebieden in Noord-Nederland. Tot slot blijkt dat door op deze manier samen te werken er een sneeuwbal effect ontstaat en uit de ene actie/activiteit, bijna automatisch een vervolg ontstaat met dezelfde partijen, eventueel aangevuld met nieuwe relevante actoren.

¹ Bezoekers nietondermijnneus.nl vanuit social media

4.349

Totaal bereikte personen op social media

11.405

Advies en ondersteuning/
Samenwerking

Gerichter en beter samenwerken en partners optimaal ondersteunen en adviseren bij de aanpak in het buitengebied.

3.4 Drugscriminaliteit; focus jonge aanwas

Het voorkomen dat jongeren in de drugscriminaliteit terecht komen (jonge aanwas), is een essentieel onderdeel van de aanpak binnen het thema drugscriminaliteit. Het doel is het in brede zin weerbaar maken van de samenleving tegen drugscriminaliteit, waarbij de focus ligt op het weerbaar maken van jongeren zodat wordt voorkomen dat zij afglijden naar de (ondermijnende) criminaliteit. De activiteiten zijn uitgevoerd overeenkomstig het jaarplan 2022. Daar waar aanvullende activiteiten zijn uitgevoerd of anderszins is afgeweken, wordt dit aangegeven.

Pijler

Onderzoek en Analyse

Weerbaarheid en bewustwording

Advies en ondersteuning/
samenwerking

Wat is ons doel?

Het starten van drie onderzoeken waarmee zicht verkregen wordt op:

- de aard en omvang van jonge aanwas in de regio Noord-Nederland;
- de invloed van bovenlokale fluïde criminele netwerken op de wijk;
- cybercriminele jeugdnetwerken.

De verdere uitrol en inzet van de leerlijn jonge aanwas.

Beter en gericht samenwerken

Wat hebben wij gedaan?

De onderzoeken zijn opgestart en zitten in de uitvoeringsfase.

De Escaperoom 'Foute Centen' is 16 keer ingezet op scholen.

#Leerling- en docentalert is 10 keer ingezet op scholen en in sessies voor professionals.

Er is een animatievideo ontwikkeld ten behoeve van het #Alertprogramma.

Er is een online leerprogramma beschikbaar gesteld.

Voorlichting HALT is 75 keer als les ingezet in het middelbaaronderwijs in zowel de provincies Fryslân, Groningen, Drenthe.

Er zijn drie Focustafels Jonge aanwas georganiseerd. Daarnaast is het netwerk door middel van nieuwsbrieven geïnformeerd over het thema Jonge Aanwas.

Er is ondersteuning geboden bij de wijkenaanpak.

Wat heeft dit ons opgeleverd?

De uitkomsten worden in de loop van 2023 verwacht.

Met het inzetten van de producten uit de leerlijn op scholen leren jongeren, docenten en ouders situaties herkennen waarin jongeren de criminaliteit in gezogen kunnen worden.

De Escaperoom 'Foute Centen' draagt bij aan het weerbaarder maken van jongeren in situaties waarin zij mogelijkheden krijgen aangeboden om snel geld te verdienen. De escaperoom laat de ander kant van de medaille zien.

Het #Alertprogramma is meerdere keren ingezet met een totaal bereik van: 117 docenten, 250 leerlingen en 135 professionals.

Aan de focustafels nemen verschillende organisaties deel: politie, jongerenwerk, gemeenten (oov), HALT, Zorg- en Veiligheidshuizen, RIEC. Dit draagt bij aan de verbinding tussen de organisaties en het versterken van het netwerk. Positieve ervaringen van deelnemers, leiden tot de aansluiting van nieuwe deelnemers.

Gemeenten zijn betrokken en bewust van hun rol bij het voorkomen van jonge aanwas.

3.5 Fraude en misbruik in de vastgoedsector, witwassen en vormen van financieel-economische criminaliteit

Veel ondermijnende criminaliteit kent financieel-economische componenten. Onder het convenant wordt in Noord-Nederland ingezet op de thema's witwassen en financieel-economische criminaliteit, vastgoedfraude en -misbruik en ongebruikelijk bezit en vermogen. In 2022 is door het RIEC Noord-Nederland veel aandacht besteed aan het thema vastgoedfraude en -misbruik. Vastgoed kan gebruikt worden om geld wit te wassen en/of voor het uitvoeren van criminele activiteiten. Bovendien spelen private partijen, zoals financiële instellingen, notarissen en makelaars, hierin vaak – bewust dan wel onbewust- een rol. In onderstaande overzicht is opgenomen welke activiteiten in 2022 zijn uitgevoerd om fraude en misbruik in de vastgoedsector, witwassen en vormen van financieel-economische criminaliteit tegen te gaan.

Pijler

Onderzoek en Analyse

Weerbaarheid en bewustwording

Advies en ondersteuning/ Samenwerking

Wat is ons doel?

Vergroten van kennis en expertise door:
- onderzoek naar het fenomeen;
- deelname aan de Landelijke Fenomeentafel Vastgoed(LFT).

Het verder opbouwen van het netwerk van publiek-private partijen (financiële instellingen, makelaars, notarissen etc.) die in het kader van de aanpak misbruik vastgoed/witwassen een rol spelen.

Het organiseren van bewustwordingsbijeenkomsten en themadagen voor deze partijen.

Inzet van expertise bij integrale casuïstiek en ontwikkelen beleid.

Wat hebben wij gedaan?

Onderzoek gestart naar het fenomeen 'snelle groeiers'. Het doel van dit fenomeenonderzoek is om zicht te krijgen op:
- de aard en omvang van het fenomeen snelle stijgers in Noord-Nederland;
- de gehanteerde bedrijfsstructuren en financieringen, waarmee snelle stijgers vastgoedportefeuilles opbouwen
- aanwijzingen voor witwassen van crimineel verkregen gelden.

Deelname aan de Landelijke Fenomeentafel Vastgoed waarbij op landelijk niveau kennis en expertise wordt uitgewisseld en interventiestrategieën met elkaar gedeeld en ontwikkeld worden. Het RIEC Noord-Nederland werkt ook mee aan het opstellen van een strategisch beeld door de LFT.

De contacten met de klankbordgroep notariaat zijn afgelopen jaar verder bestendigd. Er zijn presentaties verzorgd o.a. door politie en FIOD voor de kringvergadering notariaat Noord-Nederland, nadat vanuit de klankbordgroep een koppeling gemaakt is tussen partners.

Het uitbreiden van het netwerk van beroepsgroepen is een doorgaand proces. Bewustwordings sessies voor accountants/fiscalisten worden begin 2023 georganiseerd.

De Themadag Investeren in Vastgoed heeft plaatsgevonden op 31 maart 2022 en zal in het voorjaar van 2023 wederom plaatsvinden (zie ook onder Buitengebied).

Ondersteuning bij casuïstiek waarin witwassen en/of vastgoedfraude een rol speelt en advies over de mogelijkheden om crimineel verkregen vermogen af te pakken.

Verkenning en advies in verband met het project 'laagdrempelig afpakken' dat wordt opgezet door Politie en OM.

Wat heeft dit ons opgeleverd?

Het fenomeen 'snelle groeiers' is relatief nieuw. Daarom is het moeilijk om bij voorbaat een exacte afbakening te geven van deze groep. De eerste fase van het onderzoek is bedoeld om de bestaande kennis over het fenomeen 'snelle groeiers' te verzamelen. De uitkomsten van de eerste fase van het onderzoek worden begin 2023 opgeleverd.

Het strategisch beeld geeft overzicht en inzicht in het bredere fenomeen ondermijning in de vastgoedketen.

In 2023 wordt weer een klankbordgroep notariaat georganiseerd. Voor deze klankbordgroep wordt bij alle notarissen in Noord-Nederland (in 2023) een enquête uitgezet.

Gesprekken met het notariaat hebben o.a. geleid tot beter zicht op de knelpunten die het notariaat ondervindt bij hun rol in de aanpak van ondermijning.

Voor de resultaten van het afgepakt vermogen wordt verwezen naar de cijfermatige verantwoording.

Het project zal begin januari 2023 van start gaan en wordt gefinancierd vanuit de surplus middelen (zie paragraaf 3.1).

3.6 Mensenhandel en mensensmokkel

Mensenhandel is een complex fenomeen waar verschillende vormen van uitbuiting (arbeidsuitbuiting, seksuele uitbuiting, criminele uitbuiting en gedwongen orgaanverwijdering) onder begrepen worden. Verschillende voor de regio Noord-Nederland specifieke kenmerken, zoals de geografische ligging, lange grens met Duitsland, het grote aantal vakantieparken, beperkte toezicht en diverse sociaaleconomische factoren, maken dat de regio aantrekkelijk is voor deze verschijningsvorm van criminaliteit. Het doel is het vergroten van bewustwording en weerbaarheid van bij de aanpak van mensenhandel betrokken organisaties, het verbeteren van het inzicht in het fenomeen en het verbeteren van de samenwerking met (niet) RIEC-partners. In onderstaande overzicht is opgenomen welke activiteiten in 2022 zijn uitgevoerd.

Pijler

Onderzoek en Analyse

Weerbaarheid en bewustwording

Advies en ondersteuning/
Samenwerking

Wat is ons doel?

Opvolging geven aan aanbevelingen en suggesties uit fenomeenonderzoek prostitutiebranche, waaronder het doen van vervolgonderzoek en de mogelijkheden om een webcrawler in te zetten.

Vervolg geven aan de themamiddag over arbeidsuitbuiting die in 2021 georganiseerd is.

Vergroten bewustwording bij partners door middel van training in het herkennen van signalen van uitbuiting, waarbij gebruik gemaakt wordt van de in 2021 ontwikkelde VR-Experience.

Bijdrage leveren aan het Field Lab Arbeidsuitbuiting.

Ondersteuning aan met name gemeenten bij het vormgeven van beleid en advies over de mogelijkheden die gemeenten hebben om de problematiek aan te pakken zoals het aanscherpen van vergunningsvoorwaarden of het uitvoeren van gerichte controles.

Wat hebben wij gedaan?

In het kader van een mogelijk vervolg op het onderzoek naar de prostitutiebranche dat in 2021 is opgeleverd en om te inventariseren waar behoeften liggen op het gebied van onderzoek, zijn gesprekken gevoerd met ketenregisseurs mensenhandel Groningen en Drenthe en het Team Mensenhandel en Migratiecriminaliteit van de Politie Eenheid Noord-Nederland.

Er is een onderzoek gestart naar ondermijnende problematiek rondom arbeidsmigranten. Doel van het onderzoek is inzicht krijgen in de woon- en werklocaties en bijbehorende woon- en werkomstandigheden van arbeidsmigranten en daarmee in de problematiek van (mogelijk) slechte huisvesting en arbeidsuitbuiting in de regio en (integrale) mogelijkheden om uitbuiting te bestrijden.

In het fenomeenonderzoek naar jonge aanwas in Noord-Nederland, dat in 2022 gestart is, wordt aandacht besteed aan het onderwerp criminele uitbuiting. Dit onderzoek wordt naar verwachting in 2023 opgeleverd (zie ook focusthema Jonge aanwas).

De samenwerking met verschillende partners zoals de Zorg- en Veiligheidshuizen Groningen en Drenthe, het Team Mensenhandel en Mensensmokkel, de NLA, VNG, KMar, Jongerenwerk, SNF op het gebied mensenhandel wordt continu opgezoekt. Partners wordt gevraagd mee te denken bij het ontwikkelen van producten, zoals het opstellen van een barrièremodel, een handelingskader controles en het ontwikkelen van en VR Experience.

Gestart met onderzoek naar de mogelijkheden om een VR Experience Arbeidsuitbuiting te ontwikkelen.

Samen met Politie, OM en het Zorg- en Veiligheidshuis wordt een monitor mensenhandel ontwikkeld waarin alle activiteiten worden opgenomen die zowel gezamenlijk als individueel door partners op het terrein van mensenhandel worden uitgevoerd.

Verzorgen van 4 workshops (o.a. voor KMar) en inzet van de VR Experience Mensenhandel (2 keer).

Vervolg opstellen en afronden barrièremodel 'slechte huisvesting van arbeidsmigranten' in samenwerking met CCV e.a. partners.

Aangesloten bij werkgroep 'toezicht en controle huisvesting arbeidsmigranten' van VNG t.b.v. opstellen handreiking controles huisvesting arbeidsmigranten.

Vorbereiden van werksessies voor gemeenten om prostitutiebeleid te actualiseren en harmoniseren. Dit mede ter opvolging van het prostitutiebranche onderzoek. Hierover vindt afstemming plaats met de Zorg- en Veiligheidshuizen en is aangesloten bij de regiegroep Mensenhandel Groningen en een ambtelijke werkgroep waarin het mensenhandelbeleid wordt uitgewerkt.

Ondersteuning bij integrale controles huisvesting arbeidsmigranten.

Advies en ondersteuning geboden bij casuïstiek waar dit thema speelde.

Wat heeft dit ons opgeleverd?

De gesprekken hebben voorsnog niet geleid tot vervolgonderzoek. Opvolging van het fenomeenonderzoek ligt daarnaast vooral bij harmonisatie van beleid in samenwerking met de Zorg- en Veiligheidshuizen.

Met dit onderzoek wordt tegemoetgekomen aan een lokale vraag en ingespeeld op actuele ontwikkelingen.

Met de sessies voor de KMar(zowel VR Experience als casusbespreking arbeidsuitbuiting en workshop mensenhandel) zijn ca. 30-40 personen bereikt. De VR Experience is daarnaast ingezet bij gemeenten tijdens de Ondernemingsdagen in de provincie Groningen, waarmee meer dan 100 personen zijn bereikt.

In het kader van het delen van lessons learned is de VR Experience ingezet tijdens de RIEC-LIEC dag.

De VR Experience wordt verder regelmatig ingezet door de Zorg- en Veiligheidshuizen in de regio.

Vanwege het succes is gestart met het ontwikkelen van een VR Experience Arbeidsuitbuiting.

3.7 Cybercriminaliteit

Vanaf 2020 is intensiever ingezet op het thema Cybercriminaliteit. Bij cybercriminaliteit gaat het om alle vormen van criminaliteit waarbij ICT een wezenlijke rol speelt in de realisatie van het delict. Cybercrime is thema-overstijgend. Er worden traditionele ondermijnende criminaliteitsfenomenen uitgevoerd met behulp van ICT (drugshandel, witwassen), maar er is ook sprake van relatief nieuwe mogelijkheden voor ondermijnende criminaliteit (ransomware en platleggen ICT). Het thema cybercrime wordt steeds belangrijker vanwege de maatschappelijke afhankelijkheid van digitale middelen en voortdurende automatisering bij bedrijven, overheid en burgers. Kwetsbaarheden die hierdoor ontstaan kunnen worden uitgebuit door criminelen, zoals het onderscheppen en manipuleren van gegevens en het plat leggen van besturingssystemen. Cybercrime is inmiddels een van de meest voorkomende delictsvormen. De inspanningen op dit thema hebben zich het afgelopen jaar gericht op het bevorderen van het bewustzijn over cybercriminaliteit en het versterken van de integrale (publiek-private) aanpak van ondermijnende cybercriminaliteit. In onderstaande overzicht is opgenomen welke activiteiten in 2022 zijn uitgevoerd.

Pijler

Onderzoek en Analyse

Weerbaarheid en bewustwording

Advies en ondersteuning

Wat is ons doel?

Onderzoek naar Cybercriminele jeugdnetwerken

Onderzoek naar cyberveiligheidsvraagstukken

Het maken van een netwerkkaart waardoor inzichtelijk wordt welke partijen een rol kunnen spelen in de aanpak en door het in kaart brengen van de publiek-private kansen voor de aanpak van het fenomeen.

Het organiseren van bewustwordingssessies met een cybermodule en lezingen.

Afronden integrale cybercrimecasus.

Op basis van de kennis die wij in deze casus hebben opgedaan, het ontwikkelen van een barrièremodel.

Door de toegenomen aandacht voor het thema cybercrime, verwachten wij een toename van casuïstiek die in RIEC-verband wordt opgepakt.

Wat hebben wij gedaan?

In samenwerking met de Haagse Hogeschool en het Nederlands Studiecentrum voor Criminaliteit en Rechtshandhaving is bij Politie en Wetenschap (P&W) subsidie aangevraagd voor onderzoek naar de aanpak van cybercriminele jeugdnetwerken in Noord-Nederland. De subsidie is toegekend. Het onderzoek is geïnitieerd en wordt begeleid door een consortium van gemeenten, de politie, het OM, het RIEC Noord-Nederland en vertegenwoordigers vanuit het bank- en telecomwezen. De eerste onderzoekshandelingen – literatuurstudie, interviews, uitvraag partners – zijn verricht. Tegelijkertijd is door (privacy)juristen van drie gemeenten, de politie, het OM en het RIEC uitgewerkt onder welke voorwaarden de voor het onderzoek benodigde informatie-uitwisseling en samenwerking met de wetenschap mogelijk is.

In 2022 hebben twee studentengroepen in opdracht van het RIEC onderzoek verricht naar cyberveiligheidsvraagstukken. Er is een barrièremodel voor whatsappfraude ontwikkeld (1) en er is inzicht geboden in de mogelijkheden om (potentieel) illegale content op internet tegen te gaan (2).

De netwerkkaart is opgesteld en wordt ingezet voor bewustwording en weerbaarheid. Het wordt door partners, bijvoorbeeld in de ambtelijke werkgroep cyberveiligheid, gebruikt als overzicht van belangrijke spelers en mogelijke samenwerkingspartners op het cyberspeelveld.

Vanwege een toenemende en sterk vergelijkbare vraag naar cyberveiligheidskennis vanuit diverse gemeenten, is in samenwerking met de aanjager Publiek Private Samenwerking van de politie het 'gemeentelijk netwerk cyberveiligheid' opgericht.

Er is een Cyberweerbaarheidssessie ontwikkeld en uitgevoerd voor ondernemers.

Er zijn voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd voor provincie, gemeenten, RIEC's, lokale driehoeksoverleggen en het onderwijs.
Voorbeelden:
- Ondernemingsdag RIEC-partners
- Themahoudersbijeenkomst RIEC Noord-Nederland
- Lunchbrandstof lezing RIEC-LIEC
- Ambtelijke bijeenkomst cyberveiligheid RBPO
- Hacktober provincie Groningen
- Driehoek Zuidoost-Drenthe
- Lezing voor integraleveiligheidsstudenten van NHL Stenden / minor cyber resilience

Advies gegeven in integrale casuïstiek.

Op basis van de geleerde lessen uit de integrale cybercrimecasus is een artikel geschreven waarin de geleerde lessen over de integrale aanpak van een cybercrimineel (jeugd)netwerk zijn uitgewerkt.

De aanjager PPS van de politie en de themahouder cybercrime van het RIEC hebben een KennisDeelSessie georganiseerd met gezaghebbend cybercrime-experts. De bedoeling was om op basis van hun kennis zicht te krijgen op online criminaliteitsproblematiek, als basis voor gemeentelijk cyberveiligheidsbeleid. Geconstateerd wordt dat de problematiek - die de basis vormt voor beleid - bij veel gemeenten nog onvoldoende bekend is.

De themahouder cybercrime is als expert gevraagd deel te nemen aan een sessie over de bestrijding van Bankhelpdeskfraude.

Zowel binnen de ambtelijke werkgroep cyberveiligheid van het RBPO als binnen het gemeentelijke netwerk cyberveiligheid en tijdens bewustwordingssessies, deelt de themahouder cybercrime van het RIEC Noord-Nederland zijn kennis, ter ondersteuning van partners.

Wat heeft dit ons opgeleverd?

Naast voorlopige inhoudelijke inzichten heeft de juridische exercitie geleid tot een breder toepasbare werkwijze om zowel onder het RIEC convenant als in samenwerking met de wetenschap onderzoek te verrichten.

Het onderzoek naar het bestrijden van illegale content op internet heeft nieuwe inzichten opgeleverd die kunnen bijdragen aan bestuurlijke advisering over het thema.

Circa 20 van de 40 gemeenten treffen elkaar op gezette tijden bij bijeenkomsten van het gemeentelijk netwerk cyberveiligheid. Daar wisselen ze onderling kennis en best practices uit, maar worden ze ook (evt. via daarvoor op verzoek uitgenodigde experts) gevoed met handvatten voor cyberveiligheidsbeleid en praktijk. Tijdens de bijeenkomsten registreren aanwezige gemeenten hun (beleids)inspanningen op het gebied van cyberveiligheid in een voor alle gemeenten toegankelijk online formulier, waardoor een overzicht ontstaat van lopende initiatieven.

De ambtelijke werkgroep cyberveiligheid van het RBPO heeft in 2021 voor bestuurders in Noord-Nederland een bijeenkomst georganiseerd over cyberveiligheid. Na het thema daarmee bestuurlijk geagendeerd te hebben, is in 2022 een ambtelijke bijeenkomst georganiseerd. De themahouder cybercrime van het RIEC Noord-Nederland heeft een wezenlijke rol gespeeld bij het uitwerken van het inhoudelijke programma. In totaal waren er circa 150 ambtenaren aanwezig. De door het RIEC georganiseerde workshop over 'ondermijnende cybercriminaliteit' behoorde tot de best bezochte workshops van de dag.

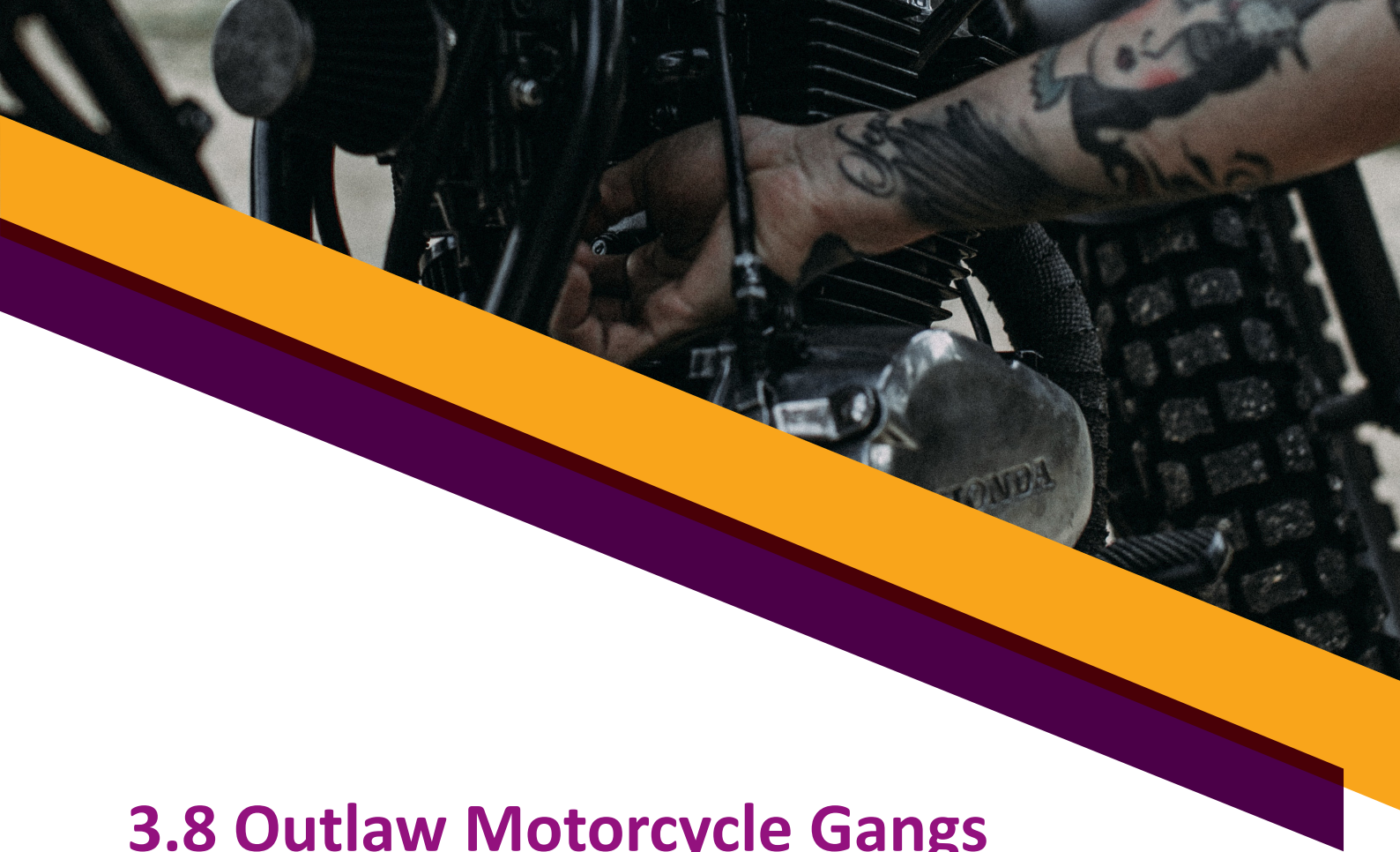
Tijdens de diverse overige voorlichtingsbijeenkomsten zijn ruim 150 studenten, bedrijven en professionals die werkzaam zijn bij een RIEC en/of een partnerorganisatie bereikt.

De sleutelfiguren in het geïdentificeerde criminele netwerk zijn in 2022 op heterdaad aangehouden voor bankkluisfraude.

Inzichten uit strafrechtelijke onderzoeken worden gebruikt voor een bestuurlijke- en fiscale aanpak. De lessen uit die aanpak zijn gevat in een (wetenschappelijk) artikel, waardoor kennis breed wordt gedeeld.

Er is een signaal ingediend over de handel in Nieuwe Psychoactieve Stoffen (designer-drugs) en heeft ondersteuning van het RIEC zicht geboden op illegale handel via een reguliere website op clearweb. Partners zijn in stelling gebracht om daartegen op te treden en/of in RIEC verband gezamenlijk op te trekken bij de aanpak van de geconstateerde criminele activiteiten.

Er vindt overleg plaats over mogelijkheden voor de inzet van de RIEC samenwerking voor de integrale aanpak van een ondermijnend cybercrimineel netwerk.

3.8 Outlaw Motorcycle Gangs

Ondanks dat een aantal grote OMG's verboden is en dat mede daardoor de zichtbaarheid is afgenomen, is de problematiek niet minder geworden. Dat OMG's onder de radar verdwijnen, betekent niet dat zij zich niet meer bezighouden met (georganiseerde ondermijnende) criminaliteit. Verspreid over de regio Noord-Nederland zijn in totaal elf verschillende Outlaw Motorcycle Gangs actief met zeventien chapters (voortgangsrapportage Outlaw Motorcycle Gangs 2020). De activiteiten binnen het thema OMG hadden afgelopen jaar ten doel het houden van zicht op het fenomeen door het volgen van ontwikkelingen en het voortzetten van de integrale samenwerking.

Pijler

Onderzoek en Analyse

Advies en ondersteuning

Wat is ons doel?

Zicht houden op het fenomeen door het volgen van ontwikkelingen

Het voortzetten van de integrale samenwerking op dit thema.

Wat hebben wij gedaan?

Deelgenomen aan landelijke en regionale overleggen die betrekking hebben op het thema OMG.

De integrale aanpak van OMG's is regionaal geagendeerd.

Gemeenten geadviseerd o.a. naar aanleiding van de uitspraak van de Hoge Raad van 15 juli 2022, waarmee het verbod en ontbinding van een OMG in stand is gebleven.

Wat heeft dit ons opgeleverd?

Dat de kennis die binnen het RIEC Noord-Nederland aanwezig is up-to-date blijft.

Dit heeft voorsnog niet geleid tot een herijking van de aanpak, maar wel tot aandacht. In afwachting van de herijking is de organisatie van een themadag OMG voorsnog uitgesteld.

3.9 Milieucriminaliteit

Milieucriminaliteit is een complex fenomeen dat veel verschijningsvormen en varianten kent die sterk van elkaar kunnen verschillen. Het is bovendien een thema waarover nog weinig kennis voorhanden is en waarvan de aanwezige kennis sterk is gefragmenteerd. Het doel is de kennis over dit thema te vergroten, het verspreiden van die kennis binnen het netwerk en het bevorderen en intensiveren van de samenwerking. Daarbij is de uitdaging dat bij dit thema veelal andere (afdelingen van) RIEC-partners betrokken zijn dan de reguliere (afdelingen van) RIEC-partners.

Pijler

Onderzoek en Analyse

Weerbaarheid en bewustwording

Advies en ondersteuning/
Samenwerking

Wat is ons doel?

Het werkterrein verder in beeld brengen door andere verschijningsvormen van milieucriminaliteit te onderzoeken.

Deze onderzoeken dragen daarnaast bij aan de ontwikkeling van barrièremodellen.

Investeren in het opbouwen en verder uitbreiden van het netwerk van partners die een rol kunnen spelen bij de aanpak, waardoor de samenwerking wordt bevorderd en kennis kan worden gedeeld.

Inzet van expertise bij integrale casuïstiek en ontwikkelen beleid.

Wat hebben wij gedaan?

3 Fenomeenrapportages opgeleverd (illegale vuurwerkhandel, drugsdumpingen en voertuigcriminaliteit (in het bijzonder het omkatten van auto's).

2 Barrièremodellen ontwikkeld (illegale vuurwerkhandel en voertuigcriminaliteit).

Flyers over drugsdumpingen ontwikkeld voor burgers en toezichthouders.

Omgevingsdienst Groningen (ODG), Fryske Utfieringsstjinst Milieu en Omjouwing (FUMO) en Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD) ondersteund bij het opstellen van een Plan van Aanpak voor onderzoek en controles in Noord-Nederland naar co-vergisting en de toeleveranciers van co-producten.

Het Noordelijk Overleg Ketentoezicht is nieuw leven ingeblazen en het RIEC haakt hierbij aan.

Er is ondersteuning geboden bij integrale casuïstiek en mono bestuurlijk geadviseerd.

Wat heeft dit ons opgeleverd?

N.a.v. de regionale activiteiten is contact gezocht met de Landelijke eenheid en het Regionaal Milieuteam om bestaande barrièremodellen (Illegale Vuurwerkhandel) om te vormen tot één barrièremodel en om deze vervolgens aan te bieden aan het CCV.

Er is een platform voor kennisdeling en uitwisseling van signalen (op fenomeenniveau) tussen de omgevingsdiensten in Noordoost-Nederland, de politie Noord-Nederland, RIEC Oost-Nederland en RIEC Noord-Nederland. Er vindt afstemming plaats over gezamenlijke doelstellingen en ketentoezichtprojecten.

De casuïstiek wordt benut om de integrale samenwerking op het gebied van de aanpak van milieucriminaliteit te versterken en ook de samenwerking met relevante partners buiten het samenwerkingsverband/niet-convenantpartners verder vorm te geven.

3.10 PGB-/Zorgfraude

In 2021 is onderzoek gedaan naar de meerwaarde van de RIEC-samenwerking in relatie tot het thema PGB-/Zorgfraude. Dit heeft begin 2022 geleid tot een herijking van de integrale aanpak op dit thema waarbij de focus gelegd is op netwerkfraude binnen de zorg omdat daar sprake is van georganiseerde criminaliteit die bovendien vaak verweven is met andere vormen van georganiseerde misdaad zoals witwassen, uitbuiting, vastgoedfraude of drugscriminaliteit. Het doel van de aanpak is bewustwording en weerbaarheid op het thema vergroten en gemeenten ondersteunen bij de aanpak van netwerkfraude binnen het zorgdomein. In onderstaande tabel is weergegeven welke activiteiten in 2022 zijn uitgevoerd en welke resultaten dit heeft opgeleverd.

Pijler

Onderzoek en Analyse

Weerbaarheid en bewustwording

Advies en ondersteuning/ Samenwerking

Wat is ons doel?

Zicht op het thema vergroten door het uitvoeren van fenomeenonderzoek.

Weerbaarheid en bewustwording vergroten door het organiseren van een themadag.

Inzet van expertise bij integrale casuïstiek en ontwikkelen beleid.

Wat hebben wij gedaan?

Er is onderzoek verricht naar de omvang van de problematiek in relatie tot zorgboerderijen.

Door het integrale Analyseteam is onderzocht waar de behoefte ligt voor (verder) onderzoek. Dit heeft geleid tot een plan van aanpak. De resultaten van het onderzoek zullen naar verwachting in 2023 worden opgeleverd.

Op 14 maart 2022 is in samenwerking met RIEC Oost-Nederland een webinar PGB-/Zorgfraude georganiseerd voor de regio Fryslân.

Het organiseren van een themadag is verplaatst naar 2023 i.v.m. wetswijzing Bibob & de resultaten vanuit het onderzoek naar de omvang van de problematiek bij zorgboerderijen i.r.t. zorgfraude.

Er is ondersteuning geboden bij integrale casuïstiek en mono bestuurlijk geadviseerd.

Wat heeft dit ons opgeleverd?

Op basis van een risicoanalyse is geconcludeerd dat bij de aanpak van PGB-/Zorgfraude de gemeenten voornamelijk zelf aan zet zijn.

Ervaring m.bt. werken als integraal Analyseteam. Dit heeft geleid tot het bijstellen van de werkwijze waarbij een vast team wordt samengesteld, naar een werkwijze waarbij op basis van het fenomeen dat onderzocht wordt, per partner specialisten aanhaken.

Gemeenten zijn zich steeds bewuster van hun rol en de link met ondermijning in relatie tot het thema PGB-/Zorgfraude. Dat blijkt uit de toename van het aantal adviesvragen en gemeenten die aangeven dat het thema tot prioriteit is gemaakt.

In casuïstiek komen diverse knelpunten naar voren die vaak betrekking hebben op de mogelijkheden om gegevens te delen, zowel intra- als intergemeentelijk als met publieke partners die niet bij het RIEC convenant zijn aangesloten en/of die samenwerken binnen een ander verband (LSI / IKZ). Met enkele andere RIEC's zijn de handen ineen geslagen om een handelingsperspectief te ontwikkelen.

4. Bestuurlijke aanpak

Het RIEC Noord-Nederland adviseert en ondersteunt gemeenten en provincies bij de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit. Deze taak is veelzijdig en strekt zich uit over alle drie de pijlers waar het RIEC Noord-Nederland zich mee bezig houden: het versterken van de informatiepositie, het creëren van bewustwording en weerbaarheid en het ondersteunen door middel van advies bij de uitvoering of het opstellen van beleid. In het onderstaande overzicht zijn de activiteiten opgenomen die in 2022 zijn uitgevoerd.

Pijler

Bibob

Gemeentelijke informatiepositie (Bibob- en Branchescan)

Weerbare gemeenten

Integrale Ondermijningsbeelden (IOB) en opvolging

Weerbaarheidsscan

Weerbaarheidsproducten

Wat is ons doel?

Gemeenten ondersteunen bij het toepassen van de Wet Bibob.

Implementatie tweede tranche wet Bibob.

De ontwikkeling van een landelijk opleidingsinstituut Bibob ten behoeve van startende en ervaren (Bibob-) medewerkers van gemeenten, provincies en andere overheidsinstellingen die in hun werk de Wet Bibob toepassen.

Het uitrollen van de Bibob-/branchescan bij minimaal 25 (+10 uit 2021) gemeenten in Noord-Nederland.

Ondersteuning bieden bij de implementatie (i.s.m. Web-IQ) van deze tools door het geven van instructie en advies bij de toepassing.

Ondersteuning bieden bij het duiden van de uitkomst.

IOB Texel en IOB Waddeneilanden opstellen i.s.m. RIEC Noord-Holland.

Vervolg uitvoering weerbaarheidsscans. Uiteindelijke doel is bij alle gemeenten en provincies in Noord-Nederland een weerbaarheidsscan uit te voeren.

Het vergroten van bewustwording en weerbaarheid door het inzetten van diensten en producten die door het RIEC zijn ontwikkeld of beschikbaar worden gesteld.

Wat hebben wij gedaan?

In samenwerking met de andere RIEC's, het Landelijk Bureau Bibob (LBB), de Landsadvocaat en de Belastingdienst zijn factsheets opgesteld met daarin een toelichting op en een uitwerking van een aantal wetswijzigingen die vooral de bestuursorganen raken. Ook is in samenwerking met de Belastingdienst een handreiking gemaakt voor het opvragen van fiscale gegevens door de bestuursorganen. Tevens is een aangepaste model-beleidslijn beschikbaar.

Het RIEC Noord-Nederland heeft de producten verspreid onder alle gemeenten, de 3 provincies en RIEC-partners die een rol (kunnen) hebben in het Bibob-proces.

Het landelijk opleidingsinstituut is niet van de grond gekomen, dit laat onverlet dat zowel regionaal als landelijk inzet wordt geleverd bij het opleiden van medewerkers die de wet Bibob toepassen.

I.s.m. LBB is de Bibob Lenteschool georganiseerd en een training voor gemeenten in Fryslân.

De branchescan is bij 6 gemeenten uitgerold en wordt inmiddels door 12 gemeenten afgenomen.

13 gemeenten zijn gestart met het treffen van voorbereidingen voor de inzet van de tool (o.a. uitvoeren DPIA en prioritering).

IOB's Texel en Waddeneilanden zijn opgeleverd.

Voor 29 gemeenten, een provincie en een omgevingsdienst zijn inmiddels weerbaarheidsscans opgeleverd.

Er is medio 2022 een overkoepelende analyse gemaakt van de weerbaarheidsscans die zijn uitgevoerd in de periode die daaraan vooraf ging.

Er zijn 4 werksessies georganiseerd voor AOV'ers van ca. 20 gemeenten over het opzetten en verbeteren van het lokaal informatieoverleg.

De verschillende producten en diensten die in RIEC verband ontwikkeld zijn en/of beschikbaar worden gesteld zoals de ondermijningscontainer, ondermijningsgame, toolbox gemeenteraadsverkiezingen en het dilemma spel zijn meerdere malen ingezet. Voor een overzicht zie de bijlage met opgeleverde producten en diensten.

Wat heeft dit ons opgeleverd?

De wetswijziging is ingegaan op 1 oktober 2022. Bestuursorganen zijn geïnformeerd over de nieuwe mogelijkheden en wat zij moeten doen om deze te kunnen benutten.

Aan de Lenteschool hebben naar schatting 800 deelnemers uit het hele land deelgenomen. Voornamelijk medewerkers van bestuursorganen of rechtspersonen met een overheidstaak, maar ook informatieleveranciers.

Aan de training in het kader van de Friese norm hebben ongeveer 30 AOV'ers deelgenomen.

De eerste gemeenten maken gebruik van de tool. Onder meer vanwege de verschillende (juridische) randvoorwaarden die moeten worden getroffen, zoals het uitvoeren van een DPIA, als met noodzakelijke bijstelling van de tool zelf, is de branchescan nog niet ingezet bij het beoogde aantal gemeenten in Noord-Nederland.

Begin 2023 zal de inzet van de tool worden geëvalueerd.

Het IOB levert zicht op de belangrijkste aandachtspunten als het gaat om ondermijning. Voor alle 5 de eilanden en het Waddengebied is nu een IOB opgesteld.

De resultaten uit de overkoepelende analyse zijn gecombineerd met de vraag die is opgehaald in de bestuurlijke ronde. Tezamen biedt dit een basis voor regionale opvolging. Ook zijn de aanbevelingen meegenomen bij het opstellen van het versterkingsplan.

De werksessies opzetten en verbeteren van het lokaal informatieoverleg dragen bij aan het proces van binnengemeentelijke informatiedeling.

5. Bedrijfsvoering

Het beheer van het RIEC-bureau is sinds 2020 ondergebracht bij de gemeente Leeuwarden. De gemeente ondersteunt het RIEC Noord-Nederland bij het uitvoeren van taken op het gebied van personeel, ICT en Financiën. In deze paragraaf wordt beschreven welke activiteiten wij hebben verricht op het gebied van informatiebeveiliging en privacy en communicatie. Dit zijn zaken die randvoorwaardelijk zijn voor het kunnen uitvoeren van onze werkzaamheden.

5.1 Informatiebeveiliging en privacy

De RIEC's krijgen veelal te maken met dezelfde vraagstukken als het gaat om informatiebeveiliging en privacy. Daarom wordt bij deze onderwerpen ook aansluiting gezocht bij landelijke trajecten die lopen en die vanuit het LIEC worden gecoördineerd. Door het RIEC Noord-Nederland wordt actief geparticipeerd in de werkplaats integrale beveiliging. In deze werkplaats wordt gewerkt aan de actualisatie van het integrale beveiligingsplan van het RIEC/LIEC bestel. Daarnaast is deelgenomen aan het projectteam dat is opgericht ten behoeve van de landelijke vernieuwing van de informatievoorziening. Op het gebied van privacy is aangesloten bij het landelijke privacy juristen overleg en een bijdrage geleverd aan het uitwerken van landelijke vraagstukken, waaronder het opstellen van een richtlijn voor implementatie van de Woo als het gaat om RIEC documentatie. Zoals in het jaarplan aangegeven zal voor de uitvoering van een audit aangesloten worden bij het landelijke traject. Nu dit in 2022 niet is opgestart, zal begin 2023 worden bekeken welke stappen het RIEC Noord-Nederland hier zelf in zal nemen vooruitlopend op een landelijke audit.

Door het RIEC Noord-Nederland wordt ondersteuning geboden aan partners bij het afhandelen van inzageverzoeken die betrekking hebben op verwerkingen in RIEC verband. Afgelopen jaar zijn 10 inzageverzoeken ontvangen in tegenstelling tot ca. 2 per jaar dan in de jaren daarvoor. Coördinatie en ondersteuning bij de afhandeling van deze verzoeken heeft dan ook een grotere tijdsinvestering gevraagd.

5.2 Communicatie en evenementen

In 2022 is landelijk gestart met de herinrichting en rebranding van het RIEC-LIEC bestel. De regionale communicatiestrategie is afhankelijk van dit 'Sterk Merk-traject'. Wanneer de rebranding is afgerond, wordt er een nieuw communicatieplan opgesteld. Het communicatieplan is om deze reden in 2022 'on hold' gezet. Voor het jaarverslag 2022 is een nieuw format ontwikkeld. Dit jaarverslag presenteert op een korte overzichtelijke manier alle inspanningen van het RIEC Noord-Nederland.

Na een tijd van online bijeenkomsten heeft het RIEC Noord-Nederland vanaf het tweede kwartaal weer veel fysieke bijeenkomsten georganiseerd. Zo is de RIEC Ondernemingsdag georganiseerd voor alle partners van het RIEC-samenwerkingsverband, heeft de Themadag Investeren in Vastgoed een vervolg gekregen en is ondersteuning geboden bij de organisatie van de ambtelijke bijeenkomst Cyberveiligheid. Ook werden er ruim 80 bewustwordingssessies georganiseerd, waarbij de ondernemingscontainer/-set en-game bijna 30 keer zijn ingezet. Deze sessies zijn bovendien druk bezocht en door de deelnemers hoog gewaardeerd. Onder de verschillende thema's in dit jaarverslag is aangegeven welke activiteiten precies georganiseerd zijn. Om al deze sessies en bijeenkomsten professioneel te organiseren en de RIEC partners werk uit handen te nemen, zijn er twee medewerkers met kennis van het organiseren van evenementen aangetrokken.

Bijlagen

I Cijfermatige verantwoording

1. Resultaten integrale casuïstiek in cijfers

De cijfers van 2022 die zijn opgenomen in de tabel op de volgende pagina, laten ten opzichte van 2021 een stabiel beeld zien. De dalende trend die vorig jaar geconstateerd werd, is in 2022 niet verder doorgezet. Een verklaring voor de trend is te vinden in het feit dat er, zowel actief als reactief, meer in het voortraject wordt geadviseerd, waardoor uiteindelijk geen signaal meer wordt ingediend. De signalen die wel zijn ingediend, zijn door gerichte advisering aan de voorkant completer en/of concreter geworden. Een overzicht van het aantal keren dat geadviseerd is in het voortraject, is te vinden in de infographic 'Producten en Diensten' die is bijgesloten bij dit jaarverslag.

Evenals in 2021 was begin 2022 nog sprake van maatregelen rondom Covid-19. Daarnaast werden partners geconfronteerd met de gevolgen van de oorlog in Oekraïne, wat mogelijk een effect heeft gehad op het al dan niet indienen van signalen. Deze factoren hebben bijgedragen aan het ontstaan van organisatorische en capaciteitsproblemen in brede zin bij alle partners, wat effect heeft op zowel het proces van indienen van signalen als op het opstellen en daadwerkelijke uitvoeren van interventies.

In 2022 is daarnaast gestart met een nieuwe werkwijze waarbij signalen door de DIO's zelf worden ingecheckt. Dit proces moet zijn weg vinden, waardoor signalen eerst mogelijk achterblijven. Uiteindelijk zal de werkwijze bijdragen aan een efficiënter werkproces.

Ook uit de IOB's, die voor het grootste gedeelte in de periode 2018-2020 tot stand zijn gekomen, zijn geen actieve signalen meer naar voren gekomen. Signalen die het afgelopen jaar zijn ingediend komen dan ook hoofdzakelijk buiten de IOB's om.

Tabel 1: Resultaten integrale casuïstiek in cijfers

		2021	2022
1.	Aantal door het RIEC opgeleverde ondermijningsbeelden	3	2
2.	a. Totaal aantal binnen het RIEC behandelde casussen	54	53
	b. Voortgekomen vanuit ondermijningsbeelden	7	5
	c. Signaal vanuit gemeente	27	29
	d. Signaal vanuit OM	3	4
	e. Signaal vanuit politie	18	15
	f. Signaal vanuit Belastingdienst	12	8
	g. Signaal vanuit overige partner(s)	2	3
3.	Aantal maal dat een thema speelde in RIEC-casus	123	112
	a. Mensenhandel en-smokkel	11	12
	b. Georganiseerde hennepsteelt	17	13
	c. Witwassen en financiële malversaties	39	35
	d. Vastgoed	14	14
	e. OMG's	4	2
	f. Overige regionale thema's of handhavingsschakelpunten – (Ongebruikelijk bezit, Synthetische drugs, vrijplaatsen, milieucriminaliteit, cybercrime, PGB, prostitutiesector)	38	36
4.	Totaal aantal interventieadviezen n.a.v. RIEC-casussen	93	133
	a. I Bestuurlijk	39	52
	II Bibob	102	108
	b. Strafrechtelijk	15	27
	c. Fiscaal	23	20
	d. Overige adviezen	16	34
5.	Totaalbedrag integraal afgepakte gelden	€ 2.212.425,66	€ 1.647.000

Toelichting

Het totaal aantal behandelde casussen kan kleiner zijn dan het totaal van alle ingediende signalen en signalen uit ondermijningsbeelden omdat partners ook gezamenlijk signalen indienen.

Bij Bibob gaat het om de ondersteuning die geboden is bij casuïstiek en advies in het kader van beleid.

2. Afgepakt vermogen

Binnen de integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit in Noord-Nederland wordt nadrukkelijk ingezet op het afpakken van crimineel vermogen. In tabel 2 is het totale bedrag aan opgelegd en afgepakt vermogen onderverdeeld per type interventie. Dit bedrag bestaat zowel uit opgelegde aanslagen, gelegd beslag als daadwerkelijk geïncasseerd vermogen.

Tabel 2: Totaal integraal afgepakte gelden

Convenantpartner	Resultaten 2022
Bestuur	€ 25.000
Belastingdienst	€ 1.617.000
Politie	€ 0
Openbaar Ministerie	€ 5.000

Toelichting

De Belastingdienst/directie MKB verantwoordt de resultaten van haar bijdrage aan de integrale samenwerking met overheidspartners in het kader van het LIEC/RIEC-samenwerkingsverband sinds 1 januari 2015 op twee aspecten. Primair communiceert Belastingdienst/directie MKB de geïnde en/of verrekenende bedragen. Dit betreffen bedragen die naar aanleiding van de opgelegde aanslagen zijn ontvangen via betalingen en/of verrekeningen. Opgelegde aanslagen als gevolg van de doorgevoerde correcties zijn vatbaar voor bezwaar- en beroepsprocedures. Door uit te gaan van de daadwerkelijk geïnde en/of verrekenende bedragen worden ook verminderingen in de verantwoording betrokken en geen virtuele opbrengsten meegerekend. Dit geeft een zo zuiver mogelijk beeld van de fiscale interventies in het kader van de LIEC/RIEC-samenwerking.

Secundair communiceert Belastingdienst directie MKB de aanslagen waarvoor (geheel of gedeeltelijk) beslag is gelegd maar die nog niet zijn ontvangen als betalingen en/of verrekeningen. Het beslag dient tot extra zekerheid en kan gezien worden als potentieel inbaar. Zodra het beslag wordt uitgewonnen zijn de betaalde en/of verrekenende bedragen terug te vinden onder de geïnde bedragen. Belastingdienst directie MKB kantoor Groningen heeft in het kader van de samenwerking binnen het RIEC Noord-Nederland in 2022 € 525.000,- geïnd en/of verrekend en voor € 1.092.000,- (geheel of gedeeltelijk) beslag gelegd.

Ten aanzien van de afgepakte bedragen van de politie zien de weergegeven bedragen op beslaglegging van roerende- en onroerende zaken. De politie heeft op basis van het strafrecht de bevoegdheid om op verschillende gronden beslag te leggen op goederen. Bij de registratie van beslag moet aan het goed waar beslag op is gelegd een waarde worden gekoppeld. Zo wordt voor onroerend goed bijvoorbeeld uitgegaan van de WOZ-waarde van het object. De in beslag genomen goederen vanuit de strafrechtelijke aanpak binnen de RIEC-casuïstiek vertegenwoordigen in 2022 een waarde van € 0.

De feitelijke toetsing of, en met welke waardering, het beslag wordt gehandhaafd vindt pas in een later stadium plaats. In sommige casussen zal het beslag mogelijk moeten worden teruggegeven en uiteindelijk dus niet worden "afgepakt". Deze balans kan pas worden opgemaakt als een zaak onherroepelijk is. Vanaf 2018 is ervoor gekozen om ten aanzien van de afpakresultaten vanuit de strafrechtelijke aanpak naast de beslaglegging van de politie ook het daadwerkelijk geïncasseerde vermogen te verantwoorden. In het jaar 2022 is door het Openbaar Ministerie € 5.000 geïncasseerd in RIEC-verband.

PRODUCTEN EN DIENSTEN RIEC NOORD-NEDERLAND 2022

Categorie	Van signaal tot interventie		Versterken informatiepositie		Bestuurlijk advies en ondersteuning		Bewustwording en weerbaarheid																				
Statistieken	Informatiefase				Bibob		Bewustwording en weerbaarheid																				
	Uitvoeringsfase				Advies en ondersteuning		Conferenties en webinars																				
Producten & Diensten	Gesloten																										
	Aantal casussen		Aantal onderzoeken en informatieproducten		Ondersteuning beleid aantal gemeenten		Ondersteuning casuïstiek aantal dossiers																				
18		27		8		38		17		91		106		130		16											
Integraal Ondernijings-beeld Wadden		Havenscan Groningen		Analyse bedrijven-terreinen		Online Bibob Lenteschool		Bibob-trainingen ten aanzien van de Friese Norm		Bibob toolbox 2e tranche tot wijziging van de Wet Bibob		Adviseren en ondersteunen over mogelijkheden en uitvoeren van bestuurlijke/integrale controles in gemeenten		Advies over het indienen van een signaal		Werksessies gemeenten: opvolging van de uitkomsten uit de weerbaarheidsscans		Adviseren over en het ondersteunen bij de inzet van de branchescan		Advies opzetten Lokaal Informatie Overleg (LIO) binnen de gemeente(n)		Overkoepelende analyse weerbaarheidsscans		VR Experience mensenhandel		Bewustwordingsessie veiligheidspersoneel private partijen Eemshaven	
Campagne 'Niet onder mijn neus' regionaal ingezet		Inzet ondernijings-container/-set en ondernijings-game		Kick off en masterclass proeftuin DIO's		Regietheater RIEC-samenwerkings-verband		Bijeenkomst 'Samen tegen ondernijende criminaliteit in het buitengebied' in Zuidoost-Drenthe		Ambtelijke bijeenkomst cyberveiligheid i.s.m. RBPO		#Alertprogramma (leerlingen, studenten, docenten en ouders)		Overkoepelende analyse weerbaarheidsscans		VR Experience mensenhandel		Bewustwordingsessie veiligheidspersoneel private partijen Eemshaven									
Branche- en Bibobscan		Fenomeen-onderzoek snelle stijgers vastgoed		Integraal Ondernijings-beeld Texel		Barrièremodel voertuig-criminaliteit		Klikdraaiboek opgerolde productielocaties synthetische drugs		Fenomeen-onderzoek synthetische drugs																	
Deze factsheet bevat slechts enkele voorbeelden en biedt geen volledig overzicht.																											

II Financiële verantwoording

1. Structurele algemene RIEC-middelen

In deze paragraaf worden de baten en lasten van het RIEC-bureau in 2022 beschreven met uitzondering van de baten en lasten (ten behoeve) van de intensiveringsprojecten die worden uitgevoerd met behulp van de toegekende incidentele middelen. Deze worden apart verantwoord in paragraaf 2. In de derde paragraaf is een overzicht opgenomen van de baten en lasten van de versterkingsgelden. De gerealiseerde begroting is opgenomen in paragraaf 4.

Het RIEC Noord-Nederland ontvangt jaarlijks verschillende bijdragen van het ministerie van Justitie en Veiligheid (hierna: ministerie). Dit betreffen bijdragen van respectievelijk € 735.000 (reguliere bijdrage), € 90.000 (opstellen ondermijningsbeelden), € 603.000 (versterken operationele uitvoeringskracht) en € 250.000 (intelligence en analyse). Met ingang van 2022 is de algemene Rijksbijdrage verhoogd met een bedrag van € 700.000.

Cofinanciering

Het ministerie heeft aan het verstrekken van de reguliere bijdrage een aantal voorwaarden verbonden. Eén van deze voorwaarden betreft het organiseren van een regionale cofinanciering. De bijdrage van partners kan ook bestaan uit langlopende aanstellingen of detacheringen.

De cofinanciering in Noord-Nederland is als volgt opgebouwd:

- Alle noordelijke gemeenten dragen €0,10 per inwoner bij aan het RIEC Noord-Nederland. Gezamenlijk komen de gemeenten op een bijdrage van € 173.941;
- De drie noordelijke provincies dragen € 15.000 per provincie bij. Dit betekent een totaal bedrag van € 45.000;
- De politie eenheid Noord-Nederland stelt 2 fte 'om niet' beschikbaar aan het RIEC Noord-Nederland. Deze fte vertegenwoordigen in 2022 een waarde van € 200.000;
- Door de partners wordt een structurele bijdrage geleverd aan het samenwerkingsverband door het leveren van medewerkers voor de integrale aanpak in onder meer de Districtelijke Integrale Ondermijningsoverleggen, het Integrale Ondermijningsteam en het opbouwen van de integrale informatiepositie (onderzoeken Havens en Buitengebied), alsmede de (informatie)bijdragen aan diverse (wetenschappelijke) onderzoeken.

Gezamenlijk bedroegen de baten in 2022 € 2.743.941. De totale lasten van het RIEC-bureau bedroegen in 2022 € 1.817.944.

Dit betekent dat het jaar wordt afgesloten met een positief saldo van € 925.997. Daarbij past de kanttekening dat door het Ministerie van Justitie en Veiligheid is aangegeven dat € 500.000 meegenomen kan worden naar 2023. Dit bedrag is wel als ontvangst in 2022 meegenomen. Na aftrek van deze kasschuif resteert een positief saldo van € 425.997 op het geheel van toegekende structurele middelen. Dit overschot is grotendeels te verklaren door het afbouwen van de werkzaamheden van het IOT en nog niet ingevulde vacatureruimte. In het jaarplan 2023 wordt aangegeven op welke wijze deze middelen zullen worden ingezet.

2. Incidentele middelen versterkingsprogramma 2019 – 2022

In de periode 2019 t/m 2022 heeft het RIEC Noord-Nederland een totaalbedrag van € 6.000.000 ontvangen uit het ondermijningsfonds ten behoeve van het Versterkingsplan RIEC Noord 2019 – 2021 en een additionele incidentele bijdrage, die is toegekend op basis van de aanvraag overbruggingskrediet voor de periode 2021- 2022, van in totaal € 2.000.000,-. De laatste tranche van het overbruggingskrediet- € 800.000,- is ontvangen in 2022.

Inzet surplus gelden

Eind 2021 is geconstateerd dat een surplus is ontstaan van € 1.664.868². In 2022 zijn partners gestart met de uitvoering van de plannen die zij hebben ingediend³. In 2023 wordt hier een vervolg aan gegeven. De eindverantwoording zal na afloop van de periode plaatsvinden. In de opstartfase in 2022 is in totaal € 152.327 besteed.

Tabel 3: Begroting 2022 versus realisatie versterkingsprogramma

Project	Begroot 2022	Realisatie 2022
Havens	€ 464.000	€ 444.641
Buitengebied	€ 514.000	€ 361.607
Drugscriminaliteit/ Jonge aanwas	€ 304.000	€ 285.749
Bestuurlijke ondersteuning	€ 652.000	€ 710.184
Programmaondersteuning	€ 440.000	€ 304.676
Totaal	€ 2.374.000	€ 2.106.857

Zoals in voorgaande jaarverslagen is te lezen, is er de afgelopen jaren een surplus opgebouwd. Dit heeft te maken met meerdere factoren, o.a. de op- en aanloopfase, het aanhouden van kennis en expertise en de COVID-19 pandemie. In overleg met het ministerie van Justitie en Veiligheid hebben wij, zoals hiervoor genoemd, partners de hand geboden om te intensiveren op de aanpak van ondermijning.

In tegenstelling tot voorgaande jaren kunnen wij zien dat de opstartfase voorbij is. Hetgeen dat is begroot is dit jaar ook bijna uitgegeven. De programma's lopen goed en door de komst van structurele middelen hebben wij (extra) kennis en expertise in huis kunnen halen en houden. Dit is ook terug te zien in het grote aantal activiteiten dat in 2022 is uitgevoerd.

Daarbij heeft COVID-19 in 2022 een mindere mate van invloed gehad. Dit wil zeggen dat doordat er minder beperkingen zijn voorgeschreven wij onze middelen, zoals in het jaarplan geschreven, goed hebben kunnen wegzetten. Er blijft in 2022 (ten opzichte van de begroting) een bedrag van € 267.143 over. Gebleken is dat onze partners meer ondersteuning kunnen gebruiken bij de uitvoering van de opgestelde plannen⁴. De gelden die in 2022 overblijven hebben wij daarom in 2023 weggezet ten behoeve van de uitvoering van de plannen die zijn opgesteld door onze partners met de surplusgeldten. Dit betekent dat er nog een bedrag van € 1.779.638 beschikbaar is voor de uitvoering van deze projecten in 2023. Dat komt overeen met wat hiervoor is begroot.

2. Jaarverslag RIEC Noord-Nederland 2021

3. Een overzicht van de plannen is opgenomen als bijlage bij het jaarplan RIEC Noord-Nederland 2023.

4. Zie jaarplan 2023

3. Versterkingsplan 2022 e.v.

Op basis van het versterkingsplan RIEC Noord-Nederland 2022 e.v. heeft het Ministerie van Justitie en Veiligheid op 12 december 2022 een bedrag van € 1.228.095 toegekend voor structurele versterking van de regionale aanpak. Dit bedrag is eind 2022 ontvangen.

Deze middelen zijn benut door OM ten behoeve van twee beleidsmedewerkers RIEC en door de politie voor de inzet van een analist en projectsecretaris ten behoeve van de RIEC-samenwerking. Ten tijde van het schrijven van dit jaarverslag moet nog een verrekening plaatsvinden van de gemaakte kosten.

4. Realisatie begroting 2022

Tabel 4: Realisatie begroting 2022

Baten RIEC Noord-Nederland 2022	
Structurele bijdragen J&V	
RIEC algemeen (confinanciering)	€ 735.000
RIEC algemeen v.a. 2022	€ 700.000
Regionaal ondermijningsbeeld	€ 90.000
Vergroten analysecapaciteit	€ 250.000
Versterken uitvoeringscapaciteit	€ 603.000
Afrekening bijdrage RIEC algemeen in 2021	€ 147.000
Structurele bijdragen partners	
Gemeenten	€ 173.941
Provincies	€ 45.000
Subtotaal	€ 2.743.941
Incidentele bijdrage J&V	
Overbruggingsbudget 2021- 2022 (2e tranche)	€ 800.000
Opname saldo ondermijningsfonds	€ 1.306.858
Subtotaal	€ 2.106.858
Totaal baten	€ 4.850.799

Lasten RIEC Noord-Nederland 2022	
Structurele lasten personeel	
Personele lasten	€ 1.411.721
Overige structurele lasten	
Bedrijfsvoering	€ 79.846
Beheer	€ 181.784
Juridische ondersteuning	€ 41.401
Bijdrage LIEC	€ 56.674
Huisvesting	€ 46.518
Subtotaal	€ 1.817.944
Saldo structurele middelen	€ 925.997
Incidentele projecten	
Projecten	€ 1.802.182
Programmaondersteuning	€ 304.676
Subtotaal	€ 2.106.858
Totaal lasten	€ 4.580.799

COLOFON

Jaarverslag 2022

Een georganiseerde overheid tegen georganiseerde criminaliteit

© 2023, Regionaal Informatie en Expertisecentrum Noord-Nederland (uitgegeven in eigen beheer). Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden veeleelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

